כדורגל

סיוע רומני

פייסטה מכסיקאית זוטא זומנה לריבבת הצופים שהתקבצו באיצטדיון בלומפילד ביפו. קומץ עולים מדרום־אמריקה, חבושים סומברוס ענקיים ומצויידים בכלי־הקשה, הנעימו לקהל בזמירות עליזות ובקריאות קצובות: „מחי־קו! מחי־קו! רח־רח־רח!" — קריאת־הקרב המסורתית של ניבחרת־הכדורגל המכסיקאית.

עד למחצית המישחק היה זה הבידור הראוי־לשמו היחידי שנכון לצופים, אשר באו לחזות בהתמודדות הידידותית בין נבחרות מכסיקו וישראל. את דעתם על שחקני נבחרת ישראל הצעירים ביטאו הצופים בשריקות־בוז כאשר ירדו הכדורגלנים להפסקה, אחרי מחצית ללא שערים.

המישחק לא היה כל־כך גרוע, כשם שהיה חסר תיכנון ומעוף מצד הנבחרת הישראלית. שני השי"נים (שפיגל ושפיגלר), ושני הרי"שים (רוזן ורוזנטל), שפרשו מהנבחרת שהופיעה במישחקי גמר הגביע העולמי במכסיקו לפני חמש שנים, הותירו אחריהם חללים ללא יורשים רציניים.

המכסיקאים הזריזים והטכניים שיחקו טוב מן הניבחרת הישראלית. אך כרגיל הוכיחו שהקבוצות הדרום־אמריקאיות חלשות במייוחד ביכולת־ההבקעה שלהן.

במהירות, בכושר האישי, במישחק הצוות ובתיכנון ההתקפה, עלו המוצ'אצ'וס המכסיקאים לאין ערוך על כדורגלני הנבחרת הישראלית. רק מישחק הגנה מסור, מול מטח הבעיטות המכסיקאיות, מנע את הבקעת שערו של השוער הלאומי יצחק ויסוקר.

כדורגלן שווייצר
שכיר־רגל?

שופט ציוני. וכפי שקורה פעמים רבות בכדורגל, לא הטובים הם שניצחו. בדקה ה־50 למישחק גנב את ההצגה הרומני שופט הרומני קונסטנטין פטריאה, שהוטס במייוחד מבוקרשט כדי לשפוט במישחק. החלטותיו המוזרות, שהיו ברובן לטובת הישראלים, הביאו ליצנים ביציעים לטעון כי אילמלא רשימת פסולי־החיתתן אפשר היה לחתן אותו מייד כפאטריוט ציוני.

בדקה ה־50 קבע פטריאה בעיטה־עונשין לזכות הניבחרת הישראלית. יצחק שום גילגל מייד את הכדור למשה שווייצר ה־צעיר, עוד קודם שהספיקו המכסיקאים ל־הסתדר לחומת־ההגנה על שערם. פטריאה שרק מייד לפסילת הבעיטה. אלא ברינגתיים הצליח שווייצר להחדיר את הכדור לשער המכסיקאי. פטריאה חזר בו, ואישר את השער היחידי שהובקע במשחק.

בסיום המישחק ניראה השוער המכסיקאי מסביר לשופט הרומני בתנועות־יד כי הכדור היה נייד לפני הבעיטה של שום לשווייצר, ולא נייח כפי שהוא חייב להיות לפני ביצוע בעיטת־עונשין. לשופט לא נותר אלא להשיב לו בשפתו־שלו: „מאנה יאנה!" — מחר יהיה, אולי, טוב יותר.

אולי למקסיקאים, אבל ספק אם גם לנבחרת הישראלית, שזה היה מיבחנה ה־בינלאומי האחרון לפני התמודדותה ב־טורניר הקדם־אולימפי על הזכות להשתתף במשחקי הכדורגל של האולימפיאדה ה־באה. החזרה הכללית נגד יריב שאינו מפורסם דווקא כמעצמת־כדורגל, לא השאירה הרבה מקום לתיקוות.

צה"ל

מיקצוען בחאקי

„על סף שיחרורי מצה"ל, הציעו לי לחתום קבע לעוד חודשיים, כדי שאשחק בניבחרת גייסות־השיריון במישחקי אליפות צה"ל בכדורגל." על הצעה יוצאת־דופן זו ידע לספר משה שווייצר, כדורגלן ניבחרת ישראל ובנו של המאמן הלאומי בכדורגל, דויד שווייצר.

באוגוסט 72' התגייס משה שווייצר לצה"ל. שלוש שנים חלפו מאז, ודומה היה שצה"ל עומד לשבש לכדורגלן הכישרוני את תוכניותיו לגבי שיחרורו מצה"ל, בסוף חודש אוגוסט 75'. הצעה הבלתי־שיגרתית שהופנתה אל הכדורגלן באה מפי קצין

שווייצר מבקיע את שער־הניצחון
עוד ני־צחון כזה?

בכיר בגייסות־השיריון. ההצעה לא חתממשה, אחרי ששווייצר סירב לה מידית: „לא! למטרה זו, לא אחתום קבע."

ב־13 בחודש זה, יצאו שמונה ניבחרות פיקודיות־חיליות — להתחרות בטורניר־כדורגל צבאי הנושא את השם: גביע ה־רמטכ"ל. מאז־ומתמיד שימש גביע ה־רמטכ"ל מקור לא־אכזב לגילוי כישרונות־כדורגל חדשים, כשההיבט הבולט בכל ה־מיפעל הצה"לי הוא הגאווה היוקרתית של כל יחידה ויחידה שנטלה חלק במיפעל זה.

שווייצר עמד בפיתוי. השנה, יותר מתמיד, הפך המאבק העיקש בין יחידות וזרועות צה"ל השונות — על מישטח הדשא — מאבק־יוקרה החורג מתחומי ה־ספורט המקובל — הכדורגל החובבני ה־טהור.

כמו בעבר, נטלו גם הפעם קציניים בכירים חלק באירוע, ישבו ביציעים ועודדו נבחרות יחידותיהם.

היחידות השונות בצה"ל אינן מאיישות את הרכביהן בחיילים בלתי־מוכרים, שגביע הרמטכ"ל היה אמור לשמש להם זירה נוחה לפירסום. הכדורגלנים הנוטלים חלק במישחקים אלה הם בדרך־כלל חיילים מיחידות עורפיות — ולא חיילים קרביים.

בין יחידות צה"ל קיימת תחרות־יוקרתית גלוייה. המאבק מתחיל בגיוסו של הכדורגלן לצה"ל. כאשר נוחת כדורגלן ידוע בבסיס קליטה ומיון, מתחרים הקציניים על גיוסו ליחידותיהם, במטרה לחזק את ניבחרת היחידה לעת הצורך. בסופו של כל מצוד, יוצא החייל נשכר. הוא מתאמן בקבוצתו האורחית בלא הפרעות, „אוכל" ו„נושם" כדורגל לאורך כל שירותו חצבאי.

בכמה יחידות מקבלים כדורגלנים ידועים, שהתפרסמו בליגה הלאומית עוד לפני גיוסם לצה"ל, תנאים מפליגים, מעבירים את תקופת שירותם הצבאי ככדורגלנים מקצועניים לכל דבר. לפעמים נובע הדבר מאהדתו של מפקד מסויים לקבוצת האם של הכדורגלן שלו, אך בעיקר נשמרים מכדורגלנים למשחקי גביע הרמטכ"ל, אפילו אם צריך לגייסם לקבע לצורך זה.

מיקרהו של משה שווייצר, לא היה ה־יחידי במאמציהן של היחידות הצה"ליות השונות, לפתות כדורגלנים לחתום לשירות־קבע קצרצר בצה"ל, כדי לייצג את היחידה במישחקי גביע הרמטכ"ל.
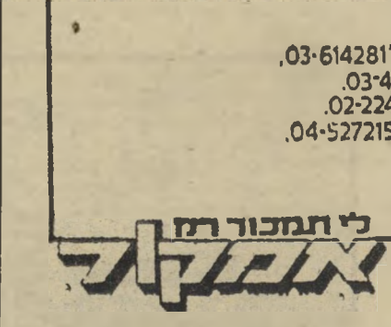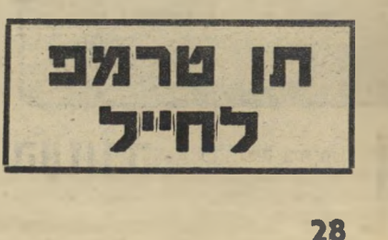
משה שווייצר עמד בפיתוי, ולא הופיע השנה במדי ניבחרת חשיריון. אבל אין לדעת כמה מכדורגלני שמונה הניבחרות הצה"ליות נהגו כמוהו, ולא בעטו בכדור ככדורגלנים מיקצועניים בחאקי.